

Detektywistyczna gra terenowa

"Tajemnicza historia Alojzego Cebulki"

Spacer interaktywny w pejzażu Podgórze

Czas trwania spaceru 1-1,5 godziny
trasa: około 3 km

Uwaga: trudne przejście pomiędzy Fortem Benedykt a starym Cmentarzem Podgórskim!!!!

Jednym z punktów odwiedzanych podczas gry jest stary Cmentarz Podgórski: sugerujemy wcześniejsze zaopatrzenie się w znicz i zapalenie go na wybranym przez siebie nagrobku.

Drodzy detektywi!

Mieszka i pracuje w Podgórzu nieśmiały fryzjer Alojzy Cebulka. Los sprawi, że któregoś dnia w pejzażu Podgórze spotka miłość swojego życia. Jego ukochana ma nie tylko złote włosy, ale także złote serce...

Śledząc piękną złotowłosą podążajcie za Alojzym przez ulice, tereny zielone i zabytki Podgórze. Wypełnijcie kartę z pytaniami zatytułowaną „Notatnik śledczego”, posilkując się tym, co zaobserwujecie. W kartach z informacjami są wskazówki dotyczące pytań.

Bawcie się dobrze! Powodzenia!

KARTOTEKA NR 1

MIEJSCE: Klub Sportowy Korona, Plac Niepodległości

ADRES: ul. Kalwaryjska 9 / Plac Niepodległości

OBSERWACJA:

W Podgórzu żył i pracował nieśmiały fryzjer Alojzy Cebulka. Każdego dnia przechodził przez ulice Podgórza do swojego miejsca pracy; przechodził obok Klubu Sportowego Korona, oglądał mozaikę z trzema osobami kąpiącymi się w jeziorze, a następnie przechodził obok jeźdźców ujeżdżających niesforne konie. Alojzy każdego dnia głąskał kopytko jednego konika, który wydawał się wyskakiwać z mozaiki.

Dni wydawały się być podobne do siebie, aż do momentu, w którym zdarzyło się to, co odmieniło jego życie. Otóż kiedy wszedł na Plac Niepodległości, ujrzał piękną nieznajomą, której długie, blond włosy lśniły w słońcu. Był to dzień, który rozszyfrujecie oglądając obelisk, stojący na środku Placu Niepodległości. Jedynie miesiąc nie zgadzał się - od daty na obelisku trzeba odjąć 5 miesięcy. Zauroczony Alojzy poszedł za dziewczyną, mijając fontannę, która kształtem nawiązywała do tego co poczuł.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Klub Sportowy Korona powstał po pierwszej wojnie w 1919 roku, gdy nie było ani radia ani telewizji, więc wszyscy grali w piłkę nożną. Zebrano drużynę składającą się z uczniów gimnazjum podgórskiego i rozegrano mecz z I Gimnazjum św. Anny. To dało impuls do założenia klubu. Pierwszym Prezesem Klubu został Rudolf Lowas - "właściciel piłki".

Na fasadzie Klubu Sportowego Korona znajduje się mozaika wykonana techniką piropiktury w roku 1958 zatytułowana *Biegacze i Jeźdźcy* autorstwa Heleny i Romana Husarskich.

Plac Niepodległości – stał tu budynek z końca XVIII w. „Oekonomie Gebaeude”, pełniący wielorakie funkcje i ściśle związany z dziejami Podgórza. W II połowie XIX w. służył, jako austriackie koszary. 31 października 1918 r., równocześnie z koszarami przy ul. Wielickiej 2, opanowany przez polskich spiskowców por. Stawarza, był miejscem dowodzenia akcją wyzwolenia Krakowa. Budynek został zburzony po I wojnie światowej

ZADANIA:

1. Odgadnij dzień, który zmienił życie Alojzego. Jest to odpowiedź na pytanie 1 w Notatniku Śledczego.
2. Jaki znak zobaczył Alojzy w fontannie? Jest to odpowiedź na pytanie 2.

KARTOTEKA NR 2

**MIEJSCE: fragment ulicy Zamoyskiego
od numeru 10 do 22**

OBSERWACJA:

Alojzy Cebulka podążał za piękną nieznajomą, przechodząc przez fragment ulicy Zamoyskiego. Zdumiony zaczął podejrzewać, że dziewczyna kieruje się w stronę jego zakładu fryzjerskiego.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Dom „Pod Lipkami” (ul. Zamoyskiego 18) – budynek ten to jedna z najstarszych, zachowanych kamienic Podgórze.

Na pewno istniał już w 1779 roku. Pod nim znajdują się ogromne, sklepione piwnice, zaś w od strony podwórca w ścianie skalnej Krzemionek wykuta jest mała lodownia. Służył jako zajazd, stojąc nieopodal traktów do Myślenic i Wiednia przez Wadowice.

KARTOTEKA NR 3

MIEJSCE: ul. Krzemionki w stronę Wieży Telewizyjnej

OBSERWACJA:

Alojzy Cebulka śledząc piękną nieznajomą, trafił do swojego zakładu fryzjerskiego "Niesforne Loczki". Zrozpaczony usłyszał, że piękna dziewczyna prosi jego mistrza fryzjerskiego o obcięcie włosów. Ponieważ miał wolny dzień, udawał, że przyszedł do zakładu, bo zapomniał kapelusza. Zza parawanu obserwował jak jego mistrz Grzebyk obcinał piękne, złote włosy, związane w warkoczyki. Mistrz zapakował obcięte włosy w pudełko na kapelusze, a piękna nieznajoma wręczyła mu banknot. Alojzy wybiegł za nieznajomą, która skierowała się w stronę Wieży Telewizyjnej.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Budynek IV Liceum Ogólnokształcącego

Budynek zaprojektowany na potrzeby podgórskiego gimnazjum jeszcze przed I wojną światową przez wybitnego architekta Jerzego Strużkiewicza zachwyca wyjątkowym usytuowaniem, oparty o zieloną ścianę podgórskiego Parku Bednarskiego. Budowę gmachu rozpoczęto w niewielkiej odległości od pierwszej siedziby szkoły przy ulicy Zamoyskiego 4-6 (wcześniej Mickiewicza). Budynek był gotowy w stanie surowym w 1914 roku, jeszcze przed wybuchem pierwszej wojny światowej, która spowodowała przerwanie wszystkich prac. Po wojnie gmach zajęła nowo powstała w Krakowie Akademia Górniczo-Hutnicza. Na potrzeby IV LO budynek przy ul. Krzemionki 11 został oddany dopiero w 1991 roku.

ZADANIA:

1. Mistrz Grzebyk miał na imię tak, jak patron IV Liceum Ogólnokształcącego. Jest to odpowiedź na pytanie 3.
2. Piękna nieznajoma zapłaciła mistrzowi Grzebykowi kwotę, która na ulicy Krzemionki rzucała się w oczy nad wejściem do jednej z bram. Kwota jest odpowiedzią na pytanie 4.

KARTOTEKA NR 4

MIEJSCE: Parking przed Przedszkolem nr 92

ADRES: ul. Krzemionki 33

OBSERWACJA:

Alojzy zauważył, że piękna nieznajoma spotkała swoją przyjaciółkę Teodorę Szczotkę, której obiecała, że ma niespodziankę dla jej siostry. Z rozmowy Alojzy wywnioskował, że piękna nieznajoma nazywa się Róża Papilotka.

Alojzy udawał, że podziwia kwiaty, które rosły za płotem przedszkola.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Krzemionki Podgórskie

Dominujący ponad krajobrazem Podgórza zespół wapiennych skał zwanych Krzemionkami osiąga w najwyższym punkcie niemal 270 m n.p.m. Oryginalna, zróżnicowana struktura geologiczna, z uskokami tektonicznymi, wąwozami i zjawiskami krasowymi - zajmująca obszar ok. 2,5 km² - budowała od zawsze nastrój tajemniczości i malowniczości tego niezwykłego miejsca. Według jednej z wersji legendy to właśnie tu prowadził swą słynną pracownię czarnoksiężnik Jan Twardowski.

W latach 1966-1968 wzniesiono nowoczesny ośrodek Telewizji Krakowskiej.

Niestety, wzrost ruchu samochodowego wymusił budowę wielopasmowej al. Powstańców Śląskich (1977-1978), która przedzieliła Krzemionki na dwie części.

ZADANIA:

1. Jakie kwiaty rosły za płotem przedszkola nr 92. Jest to odpowiedź na pytanie 5.

KARTOTEKA NR 5

**MIEJSCE: Centrum Sportu Parkowa -
*Stadion Korona***

ADRES: Parkowa 12a

OBSERWACJA:

Wystarczyła chwila nieuwagi, a Róża Papilotka nagle zniknęła z pola widzenia. Alojzy ruszył za Teodorą Szczotką. Okazało się, że Teodora pracuje jako kelnerka w barze "Pod Marynowanym Śledziem", który mieścił się w okrągłaku. Alojzy usiadł przy stoliku i podsłuchiwał jak Teodora opowiada o wypadku swojej siostry, która użyła tajemniczej, ziołowej mikstury, po której straciła wszystkie włosy.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Stadion Korona otwarto w roku 1929. W październiku 1929 roku rozegrano turniej inauguracyjny, w którym zmierzyły się drużyny: Wisły I b, Legii Kraków, Olszy, Garbarni Ib i oczywiście Korony (puchar zdobyła Wisła). Po zakończeniu wojny klub rozpoczął starania o odzyskanie utraconej parceli na Krzemionkach. Działania te zakończyły się sukcesem i w roku 1947 mógł z pompą otworzyć bramy nowego obiektu. W ten sposób powstał drugi stadion Korony, który umiejscowiony był w stosunku do starego boiska kilkadziesiąt metrów na zachód, prawie pokrywając się z dzisiejszym kompleksem sportowym. Korona mogła świętować zakończenie budowy i otwarcie nowego stadionu. Obiekt, o którym mowa został oddany do użytku w roku 1952r.

ZADANIA:

1. Policz stoliki, które znajdują się przy okrągłaku. To jest odpowiedź na pytanie 6.
2. Alojzy chciał się sprawdzić, która jest godzina. W tym celu spojrzał na wieżę zegarową, ale czegoś na niej brakowało. Jest to odpowiedź na pytanie 7.

KARTOTEKA NR 6

MIEJSCE: ulica Parkowa

OBSERWACJA:

Alojzy postanowił się przespacerować. Idąc wzdłuż płotu policzył hamaki i huśtawki w ogrodzie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej (Parkowa 12).

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Willa Beckmana (Parkowa 12) – Gustaw Beckman był polskim Niemcem mieszkającym na terenie Podgórze. Po wkroczeniu Niemców do Polski funkcję w nazistowskich służbach policyjnych. W kronice filmowej z 1946 roku przedstawiany jest, jako szef krakowskiego gestapo, w innych źródłach mówi się o nim, jako o oficerze SS. W pamięci Podgórze zapisał się w sposób negatywny - w walce z „podziemnym” sportem polskim zdemolował stadion przy ul. Parkowej. Postanowił wybudować w miejscu boiska willę, a pozostały teren zamienić w swój prywatny ogród.

Tak zakończył swój krótki żywot pierwszy stadion Korony na Krzemionkach.

ZADANIA:

1. Policz hamaki i huśtawki w ogrodzie. To jest odpowiedź na pytanie 8.

KARTOTEKA NR 7

MIEJSCE: Plac Lasoty

OBSERWACJA:

Alojzy stanął pod pomnikiem i podsłuchał rozmowę dwóch kobiet: Lilianny Lokówki i Zuzanny Frotki. Obie padły ofiarami oszusta - szarlatana Ambrożego Amoniaka, który sprzedawał ziołowe mikstury do włosów. Oszust miał bardzo charakterystyczną bliznę; w kształcie nożyczek.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Plac Lasoty z malowniczymi willami osiedla-ogrodu z przełomu XIX i XX wieku. Willa „Julia” otoczona pięknym ogrodem należała kiedyś do Wojciecha Bednarskiego. W domu przy Placu Lasoty 3 mieszkał kiedyś Antoni Stawarz, jeden z przywódców akcji wyzwolenczej Krakowa w 1918 roku. Biało-czerwone kokardki dla powstańców wykonywały panie z pobliskich domów, a niektóre tajne narady odbywały się w Parku Bednarskiego.

ZADANIA:

1. Pod którym pomnikiem stanął Alojzy? To jest odpowiedź na pytanie 9.

KARTOTEKA NR 8

MIEJSCE: ulica Antoniego Stawarza

ADRES: ulica Antoniego Stawarza w stronę
Wzgórza Lasoty

OBSERWACJA:

Alojzy Cebulka ruszył przed siebie, a jego uwagę przykuł niezwykle piękne drzewa w jednym z ogrodów. I nagle stał się cud - z willi, której przyglądał się Alojzy, wyszła Róża Papilotka, trzymając w rękach pakunek.

Alojzy rozpoznał ten dom. Tu mieszkał i pracował perukarz Emil Pukiel.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

W tej okolicy mieszka Aleksander Krawczuk.

Aleksander Krawczuk (ur. 7 czerwca 1922 w Krakowie) – polski historyk starożytności i eseista, profesor nauk humanistycznych, nauczyciel akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wybitny badacz, erudyta, który wiedzę o antyku potrafi zawsze przedstawiać w sposób żywy i zajmujący. Na jego książkach wychowało się współczesne pokolenie badaczy, a telewizyjna seria Antyczny świat profesora Krawczuka cieszyła się niezwykle popularnością wśród odbiorców. Takie publikacje jak Gajusz Juliusz Cezar, Cesarz August, Herod, król Judei, Neron, Wojna trojańska, Upadek Rzymu, Poczet cesarzy rzymskich, Poczet cesarzy bizantyjskich i wiele innych, na stałe weszły do kanonu obowiązkowych lektur miłośnika antyku w Polsce.

ZADANIA:

1. Podaj numer domu, w którym mieściła się pracownia Emila Pukla. Jest to odpowiedź na pytanie numer 10.

KARTOTEKA NR 9

MIEJSCE: Fort Benedykt

ADRES: Wzgórze Lasoty

OBSERWACJA:

Szczęśliwy Alojzy podążył za Różą w stronę fortu. Spojrzał na zegarek - była godzina 12:..... Ilość minut wskaże ci numer Fortu.

Alojzy spojrzął na kościółek św. Benedykta i dostrzegł datę pod krzyżem. Pomyślał, że kupiłby pięknej nieznanym właśnie tyle róż.

Skręcił potem ścieżką w prawo i szedł wzdłuż Fortu.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Kościół św. Benedykta – zabytkowy, w stylu romańsko-gotyckim, kościół rzymskokatolicki na Wzgórzu Lasoty w Krakowie. Jest to najmniejszy kościół w Krakowie, powstały na miejscu poprzedniej świątyni w kształcie rotundy pochodzącej z ok. 1000 r. Wzniesiony jest na Wzgórzu Lasoty, na skraju wyniosłego (235 n.p.m.) skalistego garbu Krzemionek Podgórskich.

Fort 31 „Św. Benedykt” – fort wieżowy wchodzący w skład Twierdzy Kraków, wybudowany w latach 1853–1856 na Wzgórzu Lasoty w Krakowie. Fort został zaprojektowany przez krakowskiego architekta Feliksa Księżarskiego. Jest on również projektantem Fortu 2 „Kościuszko”. Nazwa obiektu pochodzi od pobliskiego kościoła pod wezwaniem św. Benedykta. Podczas II wojny światowej Niemcy więzili w forcie jeńców francuskich. Obiekt ten wielokrotnie był przebudowywany – m.in. w latach 1893–1905 oraz po roku 1918 i 1945. W latach 1918–1984 adaptowany był na cele mieszkalne. Lokalizacja fortu na wzgórzu Lasoty, na skraju Krzemionek podyktowana była koniecznością obrony przedpola łączącego Podgórze z Krakowem oraz obrony Traktu Lwowskiego (dzisiejsza ul. Wielicka). Fort otoczony jest ulicami: Rękawka, B. Limanowskiego, al. Powstańców Śląskich oraz Starym Cmentarzem Podgórskim.

Ze Wzgórzem Lasoty związana jest **legenda "O Zaklętej księżniczce"**.

Dawno, dawno temu na wzgórzu Lasoty żyła sobie piękna księżniczka. Była ona jednak zła, przewrotna oraz okrutna. Nakładała na swoich poddanych wysokie podatki, a cały majątek Królestwa trwonila na wystawne przyjęcia i własne uciechy. Mieszkańcy Królestwa pozbawieni środków do życia modlili się o

uwolnienie od rządów niedobrej księżniczki. Pewnej nocy nadszedł wreszcie kres jej tyranii, księżniczka zmarła śmiercią nagłą w czasie jednej z wyrafinowanych uczt. Ciało władczyni złożono w wybudowanym na tę okoliczność kościółku na Lasocie.

Wędrowcy przemierzający okolicę skarżyli się na głośnie szlochy i zawodzenia, a spóźnionym przechodniom drogę zachodziło błagające o pomoc widmo. Informacja o tym zjawisku napawała mieszkańców Królestwa strachem, unikali więc zbliżania się do kościółka po zmroku.

Zaciekawiony legendą pustelnik postanowił sprawdzić czegoż może chcieć tajemnicze widmo. Wybrał się więc nocą na wzgórze. O pierwszej w nocy stanąwszy u stóp kościółka usłyszał zawodzenie widma. Nie przeląkł się jednak i zaproponował pomoc.

Na widok pustelnika widmo uderzyło w płacz i opowiedziało swoją historię. Księżniczka wyznała, że została przeklęta i tak długo jej dusza będzie się błąkać w okolicach dawnego Królestwa, aż znajdzie się śmiałek gotów podjąć wyzwanie. Wybawiciel przez rok i sześć niedziel będzie znajdował pod kościelnym murem sakiewkę wypełnioną setką talarów. Dowieść musi, że potrafi otrzymaną kwotę roztrwonić w jeden dzień, wyłącznie na własne przyjemności. Nagrodą za wykonanie zadania będzie wielkie bogactwo, a dusza księżniczki wreszcie zazna spokoju.

Jednak jeśli odda choć jednego talara innej osobie, albo kwoty wydać nie zdoła, diabeł z radości urwie mu głowę. Pustelnik z propozycji nie skorzystał, ale obiecał, że znajdzie śmiałka. Minęły lata...

O wezwaniu usłyszał zubożały żołnierz, który powrócił z długiej wojennej wyprawy. Uznał on, że wyzwanie księżniczki jest idealną okazją by poprawić swój byt materialny. O północy udał się na wzgórze i poczekał na pojawienie się widma. Na początku wszystko przebiegało według zapowiedzi, pieniądze znalazł pod murem kościoła. Jednak z upływem czasu miał coraz większy kłopot z wydaniem ofiarowanego majątku.

Nie miał już siły jeść i oddawać się zabawie, a mimo to dzielnie starał się sprostać wyzwaniu.

Pewnej nocy, gdy wracał do domu, przy moście łączącym Kazimierz z Podgórzem ujrzał żebraka. Zrobiło mu się go żal, sam był najedzony, a stojący przed nim nędzarz prosił tylko o pieniądze na jedzenie. Wyjął więc z mieszka ostatni grosz i podał go prosiącemu. W tym momencie diabeł zrzucił lachmany i urwał wojakowi głowę. Nikt więcej nie próbował już wyzwolić księżniczki.

ZADANIA:

1. O której godzinie Alojzy spotkał ponownie Różę Papilotkę? Jest to odpowiedź na pytanie 11.
2. Ile róż kupiłby Alojzy pięknej dziewczynie? Jest to odpowiedź na pytanie 12.

KARTOTEKA NR 10

MIEJSCE: Stary Cmentarz Podgórski

ADRES: aleja Powstańców Śląskich 1

OBSERWACJA:

Alojzy szedł za piękną dziewczyną ścieżką prowadzącą w dół w stronę cmentarza.

Przed cmentarzem dostrzegł, że Róża spotkała się z młodzieńką dziewczyną, która miała na głowie chustkę.

Alojzy podsłuchał, że nieznajoma odwiedzała grób swojej prababki, żony Leona. Młoda dziewczyna otrzymała po niej imię. Z rozmowy wynikało, że jest ona siostrą Teodory Szczotki.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Stary Cmentarz Podgórski

Założony pomiędzy rokiem 1784, kiedy to cesarz Józef II, edyktem nakazał przenosić cmentarze z miejsc zamieszkałych, a rokiem 1794, z którego pochodzi najstarsza, znana jedynie z zachowanej fotografii, inskrypcja z grobu Agnieszki Drelinkiewiczówny.

Pierwsza wiadomość o kaplicy pochodzi z 1886 roku, kiedy to grobowiec rodziny Zdzieńskich, właścicieli Płaszowa, zbudowany w formie świątyni wyremontowano i zaczęto używać jako kaplicę cmentarną.

Na cmentarzu pochowano m.in.: Edwarda Dembowskiego, Wojciecha Bednarskiego, Wojciecha Eljasza Radzikowskiego oraz Emila Serkowskiego.

ZADANIA:

1. Jak miała na imię dziewczyna w chustce? Jest to odpowiedź na pytanie 13.

KARTOTEKA NR 11

MIEJSCE: Figura Boga Ojca

ADRES: przy skrzyżowaniu

OBSERWACJA:

Dziewczyny wyszły z cienia i przeszły na łąkę pod figurę Boga Ojca. Wyjaśniła się wtedy zawartość tajemniczej paczki. W słońcu zaśniła peruka z włosów Róży. Uradowana dziewczyna rozplakała się ze szczęścia.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Figura Boga Ojca, została wykonana w tradycji barokowej, należy do najbardziej okazałych kapliczek krakowskich, a przy tym najbardziej unikatowych ze względu na przedstawienie postaci - uśmiechnięty Bóg Ojciec tronuje na obłokach.

Pierwotnie ustawiona w pobliżu skrzyżowania ulicy Wielickiej z Robotniczą, symbolicznie wyznaczała koniec Podgórze. Dalej znajdowało się już przedmieście zwane "za Bogiem Ojcem"; zwrot ten oznaczał też w przenośni "hen, daleko za miastem".

Po II wojnie światowej figurę przeniesiono na obecne miejsce, w którym 20 listopada 1943 r. hitlerowcy rozstrzelali 10 zakładników (upamiętnia to tablica w dolnej części cokołu).

ZADANIA:

1. Na jaki budynek spogląda figura Boga Ojca? Jest to odpowiedź na pytanie 14

KARTOTEKA NR 12

MIEJSCE: ulica Limanowskiego

OBSERWACJA:

Zamyślony Alojzy ruszył przed siebie wzdłuż ulicy Limanowskiego. Podszedł do budynku liceum nr 43. Na przeciwko, w złowrogiej ruinie budynku numer 45, dostrzegł podejrzaną twarz, którą szpeciła blizna w kształcie nożyczek. Teraz już wiedział, co ma uczynić.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Liceum 43 w Krakowie w Podgórzu przy ul. Limanowskiego 60-62 – XLIII LO pod zabytkowym Fortem św. Benedykta – przekształcone z Gimnazjum 35 ze szczytu krakowskich rankingów.

Budynek zbudowany według projektu Zygmunta Luksa, otwarty został 12 września 1904 roku, pierwotnie mieścił czteroklasową szkołę żeńską i taką samą męską.

W czasie II wojny światowej w budynku Niemcy urządzili magazyn zrabowanego mienia żydowskiego, a uczniowie prowadzili się na naukę w różnych lokalizacjach na terenie Podgórza.

ZADANIA:

1. Czyje imię nosi Liceum Ogólnokształcące XLIII? Jest to odpowiedź na pytanie 15.

KARTOTEKA NR 13

MIEJSCE: ulica Rękawka/ulica Stefana Czarnieckiego/ulica Rękawka

OBSERWACJA:

Alojzy skierował się na ulicę Rękawka, wspominając to, z czym kojarzy mu się nazwa ulicy. Skręcił w ulicę Stefana Czarnieckiego i podszedł do bardzo charakterystycznej bramy dawnego Sądu Powiatowego Miasta Podgórze. Sprawnie zgłosił przestępstwo i poinformował władze, gdzie mieszka podejrzany Ambroży Amoniak. Uspokojony zapewnieniami władz, że rozpoczną śledztwo, wrócił na ulicę Rękawka.

Wszystkie gazety opisały szkaradne występkę Ambrożego Amoniaka. Jedna z gazet, której siedziba mieściła się na ulicy Rękawka 17, przeprowadziła wywiad z Alojzym, w którym opowiedział o spotkaniu z piękną nieznajomą i jej szlachetnym darze. Dzięki temu artykułowi, któregoś dnia w drzwiach zakładu fryzjerskiego stanęła Róża i tak zaczął się nowy etap życia Alojzego Cebulki.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Budynek aresztu powstał w 1905 roku jako gmach Sądu Powiatowego i Urzędu Podatkowego Miasta Podgórze. Podczas II wojny światowej, w okresie niemieckiej okupacji, budynek był miejscem aresztu i torturowania Polaków, członków krakowskiego ruchu oporu, przede wszystkim Armii Krajowej. Po II wojnie światowej przez pewien czas budynek był wykorzystywany przez władze komunistyczne jako więzienie polityczne. Od 1971 r. obiekt był w dyspozycji służby więziennej i stanowił oddział Aresztu Śledczego, którego główna siedziba znajduje się przy ul. Montelupich. Sam budynek główny w 1996 r. trafił na listę obiektów zabytkowych. W podgórskim areszcie przy ul. Czarnieckiego powstała piosenka „Czarny chleb i czarna kawa”. Napisał ją w 1974 r. Jerzy Warzyński.

ZADANIA:

1. Z czym Alojzemu skojarzyła się nazwa "Rękawka"? Jest to odpowiedź na pytanie 16.
2. Pod jakim numerem mieści się dawny budynek Sądu Powiatowego? Jest to odpowiedź na pytanie 17.
3. Jak nazywała się gazeta, która opisała tajemniczą historię Alojzego Cebulki? Jest to odpowiedź na pytanie 18.

KARTOTEKA NR 14

MIEJSCE: Kościół św. Józefa/ulica Zamoyskiego

OBSERWACJA:

Alojzy Cebulka i Róża Papilotka często podziwiali Ogród Rzeźb za kościołem św. Józefa. Któregoś dnia Alojzy pokazał ukochanej piękny krzak róży, który specjalnie dla niej posadził przy ulicy Zamoyskiego, tuż przy wejściu do kościoła. To pod tym krzewem Alojzy oświadczył się pięknej Róży.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

To jeden z najpiękniejszych neogotyckich kościołów w Polsce – w helmie wieży zauważalne są charakterystyczne elementy helmu wyższej wieży Kościoła Mariackiego w Krakowie. W świątyni jest siedem neogotyckich ołtarzy. W obejściu-ambicie kościoła na lewej ścianie umieszczono płaskorzeźbę wykonaną przez Wita Wisza i Mariana Krzyka, przedstawiającą zaślubiny św. Józefa z Matką Bożą. Obok jest płaskorzeźba przedstawiająca Wniebowzięcie Matki Bożej (dawniej przesłona w ołtarzu Matki Boskiej Nieustającej Pomocy). W kaplicy Św. Krzyża za ołtarzem głównym znajduje się wizerunek Ukrzyżowanego Chrystusa dzieło Zygmunta Langmana (1909). Charakterystyczne są także: neogotycka ambona (1910), tabernakulum (1909) zaprojektowane przez prof. Jana Sas-Zubrzyckiego, a wykonane w pracowni Piotra Seipa oraz cztery neogotyckie konfesjonały (1913), wykonane w pracowni Andrzeja Szajny z Jasła. Świątynię oświetlają trzy żyrandole: dwa mosiężne i jeden kryształowy (największy z nich, mosiężny, został wykonany w pracowni Piotra Seipa w 1910 r.). Dopiero w 1922 roku zakupiono organy wyposażone w 24 głosy, wybudowane przez firmę Adolfa Homana z Warszawy.

ZADANIA:

1. Kto wykonał rzeźby w ogródku przy kościele św. Józefa i z jakiej okazji? Jest to odpowiedź na pytanie 19
2. Zrób zdjęcie przy krzaku róży posadzonym przez Alojzego dla ukochanej i wyślij wraz z notatnikiem śledczego.